

Васили в Кюстендилско¹¹³

Много хора грешат, като казват Василица. Нашият празник Васили, не е Василица. Това е име на мъж и за него се пее песента „Банго Васили”. От по-старите хора съм чувал легенда за него, той е бил лечител на ромите. Когато някой ром заболее, всички тичали при него, а той не връщал никого, а често дори посещавал домовете им, за да се грижи за старите и малките деца. Затова и в песента „Банго Васили” се казва:

*Куцният Васили, късметлията,
Той ходи от къща на къща.
Той носи здраве и късмет.*

С деня, посветен на ромския лечител Васили, се свързва начало на Ромската Нова година – 14 януари. Васили се празнува три дни

На 13 януари вечерта всеки се прибира у дома си, в семейство си и при най-близките си. Коли се пуйка, а ако няма пуйка, може петел. Но е добре да се заколи още на 13-ти, за да бъде готова следващия ден, когато се приготвя с кисело зеле. След това жени започват да приготвят сърми – зелеви, с ориз и пъстърма. Поверие гласи, че колкото ориз има в сърмите, толкова пари ще има в къщата. После се приготвя и баклава – колкото се може по-блага, за да е благоднината. Има една много хубава песен, която се пее, докато се приготвят сърмите и баклавите. Тя гласи следното:

*Крушка ми е крушка, столовата.
Под крушката малка мома.
Айде нека падне върху...*

И примерно ако баща ми е домакина, а той е Лазо, в песента и се пее така:

*... върху Лазо.
Дай му, Боже,
каквото си поиска.*

Тази песен е благословия за всеки член на семейството и се пее като се произнася името на всеки един. Така в семейството се чувстват

¹¹³ Стефан Лазаров